

Dokument zasedanja

B9-0331/2021

7.6.2021

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavah Sveta in Komisije

v skladu s členom 132(2) Poslovnika

o nadzoru Parlamenta o oceni nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost,
ki jo opravljata Komisija in Svet
(2021/2738(RSP))

**Manfred Weber, Esther de Lange, Siegfried Mureşan, Markus Ferber,
José Manuel Fernandes**
v imenu skupine PPE

Resolucija Evropskega parlamenta o nadzoru Parlamenta o oceni nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost, ki jo opravljata Komisija in Svet (2021/2738(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost¹ (uredba o mehanizmu za okrevanje in odpornost),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2021 o pravici Parlamenta do obveščeni v zvezi s tekočo oceno nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost²,
 - ob upoštevanju členov 18, 19 in 20 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost,
 - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker Komisija v skladu z uredbo o mehanizmu za okrevanje in odpornost, ki je bila sprejeta po rednem zakonodajnem postopku, oceni načrte držav članic za okrevanje in odpornost ali po potrebi posodobitev načrtov, ki jih je predložila država članica, v dveh mesecih po uradni predložitvi in pripravi predlog izvedbenega sklepa Sveta;
- B. ker je mehanizem za okrevanje in odpornost prvi tovrstni instrument v smislu obsega in sredstev financiranja; ker se Komisija pripravlja na izdajo obveznic, potem ko so vse države članice EU uspešno ratificirale sklep o virih lastnih sredstev³;
- C. ker Komisija upošteva vse elemente stališč, izraženih v dialogu o obnovi in odpornosti, in v resolucijah Evropskega parlamenta, ki je izredno pomemben element demokratičnega in parlamentarnega nadzora nad izvajanjem mehanizma za okrevanje in odpornost in je mogoč le s polno udeležbo Parlamenta v vseh fazah;
- D. ker je v členu 26 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost določen dialog o okrevanju in odpornosti, s katerim bi zagotovili večjo preglednost in odgovornost, Komisija pa bi Parlament med drugim obveščala o načrtih držav članic za okrevanje in odpornost ter o njihovi oceni;
- E. ker je Parlament Komisijo večkrat pozval, naj ga v okviru dialoga o okrevanju in odpornosti obvesti, tudi pisno, o poteku ocenjevanja nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost;
- F. ker bi morale države članice svoje nacionalne načrte za okrevanje in odpornost Komisiji praviloma predložiti do 30. aprila 2021; ker je do zdaj to naredilo 23 držav članic;

¹ UL L 57, 18.2.2021, str. 17.

² Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0257.

³ Sklep Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 z dne 14. decembra 2020 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije, UL L 424, 15.12.2020, str. 1.

- G. ker je Komisija predložene nacionalne načrte za okrevanje in odpornost posredovala Parlamentu in Svetu;
- H. ker je Parlament 18. maja 2021 na plenarnem zasedanju razpravljaj o pravici Parlamenta do obveščenosti v zvezi s tekočo oceno nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost;
- I. ker je Parlament 20. maja 2021 z veliko večino sprejel resolucijo o pravici Parlamenta do obveščenosti v zvezi s tekočo oceno nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost;
- J. ker sta Odbor regij in Svet evropskih občin in regij 20. januarja 2021 objavila rezultate ciljno usmerjenega posvetovanja o vključevanju občin, mest in regij v pripravo nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost;
- K. ker osnutka delegiranih aktov, ki naj bi bila sprejeta po uredbi o mehanizmu za okrevanje in odpornost ne dosejata pričakovanj Parlamenta, predvsem delegirana akta o pregledu okrevanja in odpornosti ter o določitvi skupnih kazalnikov za poročanje o napredku pri izvajanju mehanizma in metodologiji za poročanje o socialnih odhodkih;
1. poziva, naj Komisija v postopku ocenjevanja nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost natančno upošteva črko in duh uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost, obenem pa pozdravlja njeno prizadevanje za hitro sprejetje ustreznih izvedbenih sklepov Sveta v zvezi z nacionalnimi načrti za okrevanje in odpornost še pred poletjem ter njeno stalno sodelovanje z državami članicami, da bi jim pomagala pri pripravi prvovrstnih načrtov;
 2. pozdravlja pisne odgovore na pisna vprašanja, ki jih je predložil Parlament; pričakuje, da bo kmalu prejel odgovore Komisije na matriko s kvantitativno in kvalitativno oceno vseh predloženih načrtov, ki jo je nedavno predložil Parlament;
 3. poziva Komisijo, naj predložene nacionalne načrte v skladu z merili iz uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost ustrezno oceni; opozarja jo, da pri ocenjevanju načrtov ne sme biti političnih popuščanj, in pričakuje, da bo zavrnila vse nacionalne načrte, ki ne izpolnjujejo pričakovanj ocenjevalne lestvice; spodbuja Komisijo, naj temeljito in celovito oceni načrte, pri tem pa zagotovi, da se bo pred njihovo predložitvijo oddaljila od tesne udeležbe pri pripravi načrtov; želi, da bi bili v enaki meri vključeni nacionalni deležniki;
 4. poudarja, da je mehanizem za okrevanje in odpornost pomembna priložnost za številne države članice, da si ne samo opomorejo od krize, temveč tudi, da svoja gospodarstva usmerijo na krivuljo nove rasti; poudarja, da so ambiciozni načrti in dobro izvajanje bistvenega pomena, da ne bi zapravili te priložnosti; je zaskrbljen, da zaradi kakovosti svojih načrtov vse države članice morda ne bodo mogle v celoti izkoristiti priložnosti, ki so jim dane; meni, da ne smemo zamuditi priložnosti mehanizma ali se obnašati, kot da je vse v najlepšem redu;
 5. pozdravlja, da po podatkih Komisije vsi uradno predloženi načrti izpolnjujejo podnebne cilje in cilje digitalnih naložb; poziva Komisijo, naj oceni tudi kakovost predlaganih naložb, da bi zagotovila izpolnjevanje kvantitativnih in kvalitativnih ciljev;
 6. je zaskrbljen zaradi neravnotežja v številnih nacionalnih načrtih, ki so močno odvisni od

naložb, na področju strukturnih reform pa niso zadostni; poziva Komisijo, naj zagotovi visoko stopnjo skladnosti nacionalnih načrtov s priporočili za posamezne države v okviru evropskega semestra; vztraja, da mora Komisija nameniti posebno pozornost zagotavljanju, da bodo predlagane reforme resnične, naj ne izgublja časa po nepotrebnem in sprejme ambicioznejše reforme; poleg tega meni, da mora Komisija države članice spodbuditi k predložitvi in izvajanju ambicioznih reform od začetka obdobja financiranja mehanizma za okrevanje in odpornost;

7. z razočaranjem ugotavlja, da se številni nacionalni načrti za okrevanje in odpornost osredotočajo na kratkoročne naložbe namesto na naložbe in reforme naslednje generacije;
8. ponovno poudarja, da mehanizem za okrevanje in odpornost ne financira ponavljajočih se nacionalnih odhodkov, kot so stalne davčne olajšave; poziva Komisijo, naj celovito oceni to merilo in preuči učinke zamenjave med načrti za okrevanje in drugimi nacionalnimi programi;
9. opozarja, da se evropska dodana vrednost ne bo uresničila le zato, ker je mehanizem za okrevanje in odpornost pobuda EU; poudarja, da bi bili čezmejni projekti, ki zajemajo več kot eno državo članico, najboljši način za zagotavljanje evropske dodane vrednosti in s tem povezanih učinkov prelivanja; obžaluje, da le malo nacionalnih načrtov vsebuje resnične čezmejne projekte, zlasti ker so ključni za energetske in digitalne unije; poziva Komisijo, naj spodbuja države članice, da omogočijo čezmejne projekte, ki se financirajo iz mehanizma;
10. želi spomniti, da bi bilo okrevanje ter okrepitev odpornosti Unije in njenih držav članic treba doseči s podpiranjem ukrepov na področju politik evropskega pomena v sklopu šestih stebrov; želi opomniti Komisijo, da je treba zagotoviti, da bodo države članice obravnavale vseh šest stebrov; ugotavlja, da nekatere ne nameravajo vlagati v digitalno infrastrukturo;
11. želi spomniti, da bi morale države članice v svojih načrtih za naložbe v digitalne zmogljivosti in povezanost zagotoviti samooceno varnosti na podlagi skupnih objektivnih meril, v kateri so opredeljena morebitna varnostna vprašanja in je podrobno opisano, kako bodo ta vprašanja obravnavana, da se zagotovi skladnost z ustreznim pravom Unije in nacionalnim pravom; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo vsi nacionalni načrti, ki vsebujejo takšne naložbe, zagotovili takšno oceno in da naložbe ne bodo v nasprotju s strateškimi interesi Unije;
12. vztraja, da morajo projekti v okviru načrtov za okrevanje in odpornost vlagati v ljudi, da bi dosegli skupne cilje Next Generation EU; poudarja, da so v ta namen v šesti steber uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost vključene reforme in naložbe v izobraževanje ter znanja in spretnosti; poziva države članice in Komisijo, naj zagotovijo, da bodo načrte za okrevanje in odpornost spremljali otipljivi ukrepi za naložbe v izobraževanje ter znanja in spretnosti, digitalna znanja in spretnosti, izpopolnjevanje in prekvalifikacijo aktivne delovne sile, programe vključevanja za brezposelne, politike za naložbe v dostop in priložnosti za otroke in mlade ter tiste, ki premostijo generacijsko vrzel, da bi čim bolj povečali dodano vrednost naložb za prihodnost;

13. ponovno poudarja, da je mehanizem za okrevanje in odpornost zasnovan tako, da podpira projekte, ki spoštujejo načelo dodatnega financiranja Unije; obžaluje, da so številne države članice preveč uporabljale klavzulo o retroaktivnosti za projekte od februarja 2020 naprej; opozarja, da je to tehnično zakonito, vendar je v nasprotju z duhom uredbe; želi spomniti Komisijo, da morajo biti naložbe pospremljene z reformami, in jo poziva, naj poskrbi, da bodo za vse odobrene retroaktivne naložbe jasno določene ustrezne reforme z mejniki in cilji; ugotavlja, da bi lahko pomanjkanje pravih dodatnih projektov, ki bi se financirali iz mehanizma, omejilo njen makroekonomski vpliv;
14. obžaluje, da nacionalni načrti za okrevanje in odpornost niso dovolj usklajeni s partnerskimi sporazumi in programi EU, kot je program InvestEU; poziva k sinergiji in dopolnjevalnosti med mehanizmom za okrevanje in odpornost, partnerskimi sporazumi in programom InvestEU; obžaluje, da države članice redko uporabljajo nacionalni razdelek programa InvestEU, kar bi lahko koristilo zlasti vzpostavitvi instrumentov za podporo plačilni sposobnosti za mala in srednja podjetja; ponovno poudarja, da je vključevanje malih in srednjih podjetij v izvajanje načrtov ključni dejavnik za uspeh mehanizma;
15. poziva države članice, naj zbirajo in beležijo podatke o končnih prejemnikih in upravičencih ter cilje, zneske in lokacijo projektov, ki se financirajo iz uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost, vse to v standardiziranem elektronskem in interoperabilnem formatu ter z uporabo enotnega orodja za podatkovno rudarjenje, ki ga bo zagotovila Komisija; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj to enotno orodje čim prej dokonča; želi spomniti, da so države članice v skladu s členom 22(2) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost dolžne zbirati standardizirane kategorije podatkov in zagotavljati dostop do njih; želi opomniti Komisijo, da mora poskrbeti za izpolnjevanje teh obveznosti za namene revizije in nadzora ter zagotoviti primerljive informacije o uporabi sredstev glede na ukrepe za izvajanje reform in naložbenih ukrepov v okviru načrtov za okrevanje in odpornost; jo želi tudi spomniti, da mora poskrbeti za preglednost v zvezi s končnimi upravičenci in zagotoviti, da so vzpostavljene ustrezne ureditve za preprečevanje dvojnega financiranja;
16. ugotavlja, da se je le malo držav članic odločilo za kombiniranje financiranja z nepovratnimi sredstvi in posojili za svoje nacionalne načrte za okrevanje in odpornost; je zelo zaskrbljen, da se velik del posojil in s tem tudi samega mehanizma za okrevanje in odpornost ne bo uveljavljal, kar bi pomenilo zamujeno priložnost, zlasti glede na izkušnje z nezadostnim črpanjem sredstev iz strukturnih skladov;
17. opozarja Komisijo, naj v svoji oceni zagotovi, da nacionalni načrti za okrevanje in odpornost ne vsebujejo projektov, ki so bili predhodno zavrjeni;
18. ponavlja poziv Komisiji, naj izpolni svoje obveznosti iz uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost, in sicer naj Parlamentu zagotovi vse pomembne informacije o izvajanju uredbe ter upošteva vse elemente stališč, izraženih v dialogu o okrevanju in odpornosti, vključno s stališči, izraženimi v ustreznih odborih in plenarnih resolucijah; pozdravlja okrepljena prizadevanja Komisije, da bi Parlamentu na rednih srečanjih zagotovila ustrezne informacije;

19. ponovno poudarja, da mora Komisija redno ustno in pisno obveščati Parlament o poteku ocenjevanja nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost, da bi zagotovili ustrezen demokratični in parlamentarni nadzor nad izvajanjem mehanizma za okrevanje in odpornost ter večjo preglednost in demokratično odgovornost; ponovno poudarja, da ima Parlament pravico, da te informacije prejme v okviru dialoga o okrevanju in odpornosti, saj je to v skladu z uredbo o mehanizmu za okrevanje in odpornost;
20. ponovno poziva Komisijo, naj posreduje vse pomembne informacije o ozadju ter povzetek reform in naložb, določenih v predloženih načrtih, ki se nanašajo na področje uporabe na podlagi šestih stebrov (vključno s splošnimi in specifičnimi cilji ter horizontalnimi načeli) in 11 ocenjevalnih meril iz uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost;
21. pozdravlja prejem strojno ustvarjenih prevodov dokumentov, ki jih je posredovala Komisija, hkrati pa ponovno poudarja, da Parlament pričakuje, da bodo informacije razumljive in primerljive in da bo prejel tudi vse obstoječe prevode dokumentov, ki jih bodo predložile države članice;
22. vztraja, da predložitev morebitne predhodne ocene načrtov ne bi vplivala na izid postopka; meni, da bi to le izboljšalo dialog o okrevanju in odpornosti, saj so nacionalni načrti za okrevanje in odpornost, ko jih države predložijo, večinoma že dobro pripravljene in bodo verjetno sprejeti;
23. želi spomniti Komisijo, da bo zagotovljena in še povečana demokratična legitimnost in udeležba državljanov pri mehanizmu za okrevanje in odpornost, če bo Komisija zagotavljala popolno preglednost in odgovornost;
24. pozdravlja, da mnoge države članice v proces oblikovanja načrtov niso oziroma niso dovolj pritegnile regionalnih in lokalnih organov; obžaluje tudi, da v nekaterih primerih niti nacionalni parlamenti niso bili ustrezno vključeni ali obveščeni;
25. želi spomniti, da člen 18(4)(q) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost določa, da bi morali nacionalni načrti za okrevanje in odpornost vsebovati povzetek postopka posvetovanja z lokalnimi in regionalnimi organi, socialnimi partnerji, organizacijami civilne družbe, mladinskimi organizacijami in drugimi ustreznimi deležniki, opravljenega v skladu z nacionalnim pravnim okvirom, ter opis, kjer je v načrtu prispevek deležnikov upoštevan; poziva Komisijo, naj države članice spodbuja k posvetovanju z vsemi nacionalnimi deležniki in tako zagotovi, da bodo v izvajanje načrtov, še zlasti pa v njihovo spremljanje, vključeni civilna družba ter lokalni in regionalni organi, poskrbi pa naj tudi, da bo posvetovanje izvedeno tudi ob morebitnih prihodnjih spremembah ali novih načrtih;
26. poziva, naj Komisija vzpostavi celovite mehanizme kvalitativnega in kvantitativnega nadzora izvajanja, da bi natančno in učinkovito nadzorovala izvajanje nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost; izraža zaskrbljenost zaradi dolgoročne trajnosti instrumentov, vzpostavljenih na nacionalni ravni za usmerjanje financiranja mehanizma za okrevanje in odpornost, da bi dosegli dolgoročne politične cilje EU;
27. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo časovni okvir za odobritev delegiranih aktov, ki bodo sprejeti po uredbi o mehanizmu za okrevanje in odpornost (delegirana akta o

pregledu okrevanja in odpornosti ter metodologiji za poročanje o socialnih odhodkih, tudi za otroke in mladino, in o določitvi skupnih kazalnikov za poročanje o napredku pri izvajanju mehanizma) povsem pregleden, ter naj upošteva ustrezne elemente dialoga o okrevanju in odpornosti;

28. pozdravlja prejem osnutkov delegiranih aktov, vendar meni, da Komisija v predlaganih osnutkih presega pooblastila, tako glede oblike kot vsebine; poziva, naj Komisija v spremenjene osnutke ustrezno vključi pomisleke Parlamenta; ponovno poziva k hitri odobritvi teh delegiranih aktov še pred poletnimi počitnicami;
29. poziva, da mora Komisija zagotoviti, da bo Parlament prejel predhodne ugotovitve v zvezi z izpolnjevanjem mejnikov in ciljev, dogovorjenih v izvedbenih sklepih Sveta ter nacionalnih načrtih za okrevanje in odpornost, še preden bo opravljena ocena o tem, kot zahteva člen 25(4) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost;
30. želi spomniti Svet, da mora ustrezne rezultate razprav v svojih pripravljalnih telesih deliti s pristojnim odborom Evropskega parlamenta, zlasti v fazi priprave izvedbenih sklepov;
31. poziva Komisijo, naj v dialogu o okrevanju in odpornosti še naprej uporablja odprt, pregleden in konstruktiven pristop;
32. vztraja, da mora Komisija poskrbeti, da bodo nacionalni načrti za okrevanje in odpornost vsebovali določbe, s katerimi bo zagotovljeno, da bodo prejemniki sredstev Unije priznali izvor tega denarja in poskrbeli za prepoznavnosti financiranja Unije z objavljenim znakom Unije in uradno izjavo: „Financira Evropska unija – NextGenerationEU“;
33. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Evropskemu svetu in Komisiji.